

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/73/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123011312
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Hollá Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6123011312.1

Uznesenie

4 7PP/73/2023

Okresný súd Banská Bystrica konajúc samosudcom JUDr. Barborou Hollou Sopkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 13. 02. 2024 o žiadosti A. B., nar. XX. XX. XXXX v C. D., o žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

4 7PP/73/2023

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX. XX. XXXX v C. D., trvale bydliskom Obec Málaš, okres E., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. OT/49/2023 zo dňa 27. 07. 2023 v trvaní 9 (deviatich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a.

odôvodnenie:

3 7PP/73/2023

Dňa 29. 12. 2023 bola súdu doručená žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie, ktorú A. B. odôvodnil tým, že mu jednak vznikol nárok a jednak dospel k záveru, že jeho matka je ťažko chorá a potrebuje opateru od neho. Má 73 rokov, strýca pamäť a chce jej byť nápomocný.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová, kde odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie odsúdeného k žiadosti o podmiennečné prepustenie, z ktorého vyplýva, že odsúdený nastúpil výkon trestu odňatia slobody sám dňa 18. 08. 2023 v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, kde neboli zaznamenané žiadne nedostatky v správaní, vystupovaní, dodržiavaní právnych noriem a predpisov. V Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová sa nachádza od 12. 09. 2023, kde bol v rámci vnútornej diferenciacie umiestnený do ubytovne s B" diferenciacnou skupinou, kde je zaobchádzanie zamerané najmä na rozvíjanie osobnostných rezerv odsúdeného. Adaptácia na podmienky výkonu trestu a začlenenie do society odsúdených prebehla bez nedostatkov. Pokyny a rozkazy nadriadených plní. V dodržiavaní právnych noriem a predpisov nemá zaznamenané nedostatky. Dňa 31. 10. 2023 mu bola na základe plnenia programu zaobchádzania stanovená diferenciacná skupina „A“. svoje každodenné povinnosti si aj naďalej plní. Nie je disciplinárne odmenený ani potrestaný. V čase osobného voľna sleduje televíziu, počúva rozhlas, hráva spoločenské hry. Aktivít sa v rámci kultúrno-osvetovej činnosti nezúčastňuje. Odsúdený nemá vyhranený záujem, odsúdený je pracovne zaradený, v pracovných povinnostiach nie sú zaznamenané žiadne negatíva, pristupuje k nim zodpovedne a samostatne. Pracovné návyky má osvojené. Kontakt udržiava s matkou. S inými osobami sa nekontaktuje. Resocializačná prognóza je menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je vyhodnotené ako stredné. Postoj k spáchanej trestnej činnosti je kritický. Odsúdený preukazuje splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie, preto sa odporúča podmiennečne prepustiť.

Súd vo veci podmieneného prepustenia určil termín verejného zasadnutia. Súd vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanom návrhu. Jeho matka je chorá, chce jej byť nápomocný, nemá sa o ňu kto postarať. Chce konečne žiť normálny život.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnej zmene. Na záveroch hodnotenia trvá.

Prokurátor žiadal návrh zamietnuť, pretože nie sú splnené materiálne podmienky. Poukázal na početnosť záznamov v odpise registra trestov a viaceré odsúdenia s opakovaným ukladaním nepodmieneného trestu odňatia slobody. Naposledy bol dvakrát odsúdený za majetkovú trestnú činnosť, pričom trest vykonal len dňa 17. 08. 2022 a po necelom roku, v júli 2023, sa opätovne dopustil obdobnej trestnej činnosti.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený A. B. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody uložený trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. OT/49/2023 zo dňa 27. 07. 2023 v trvaní 9 (deviatich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Priestupkovo bol odsúdený postihnutý šesťnásťkrát, vrátane priestupkov proti majetku či proti občianskemu spolunažívaniu. Dopúšťal sa aj priestupkov na úseku cestnej premávky.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doteraz dvadsaťdva krát súdne trestaný, prevažne za majetkovú trestnú činnosť, no aj za ublíženie na zdraví, výtržníctvo, útok na verejného činiteľa, vyhrážanie, marenie spravodlivosti či ohrozenie pod vplyvom návykovej látky. Prvýkrát bol odsúdený v roku 1988 a následne v páchaní trestnej činnosti pokračoval a to aj tak, že vyčkal na skončenie skúšobnej doby či vykonal alternatívny trest. Raz (v roku 1194) bol v minulosti podmienne prepustený, kedy sa v skúšobnej dobe neosvedčil a bol mu nariadený nepodmienený výkon trestu odňatia slobody. V jednom prípade podmieneného odsúdenia sa v skúšobnej dobe osvedčil. Bol tiež trestaný súdmi Českej republiky. Ani alternatívne, ani podmienené tresty odňatia slobody a v neposlednom rade ani nepodmienené tresty odňatia slobody ho neodradili od páchania trestnej činnosti.

Odsúdený má 52 rokov, trestnú činnosť začal páchať najneskôr ako šesťnásťročný, teda viac ako dve tretiny svojho života netrúvil spôsobom vedenia riadneho života. Tvrdil, že dôvodom pre podmienené prepustenie je jeho chorá matka, no podľa názoru súdu je uvedená skutočnosť slabou motiváciou pre odsúdeného, aby viedol ďalej len riadny život. Matka po celý čas pri ňom stála, no uvedené odsúdeného nevedlo k riadnemu životu. Hoci teraz sa zdravotný stav jeho matky zhoršuje, taktiež to samo o sebe neznamená, že je to pre odsúdeného správnu motiváciou, aby sa nedopúšťal trestnej činnosti.

Súdu je, samozrejme, známy nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 36/2022 zo dňa 24. 05. 2022, v ktorom je, okrem iného, deklarované, že posúdenie predpokladu riadneho vedenia života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť, avšak v konkrétnom prípade je nutné na kriminálnu minulosť odsúdeného prihliadnuť. K páchaniu trestnej činnosti sa teda opakovane vracia a aj vzhľadom na osobu odsúdeného a postoj k páchanej trestnej činnosti je dôvodný predpoklad, že by tomu tak bolo i v prípade podmieneného prepustenia na slobodu.

Odsúdený síce participuje na programe zaobchádzania, no jeho aktivita nie je výrazná. Má osvojené pracovné návyky, je hodnotený pozitívne, avšak osobný rozvoj nenapreduje. Voľný čas trávi len podľa vlastného uváženia aktivitami, ktoré nie sú výnimočné, nezapája sa do kultúrno-osvetovej činnosti a nie je evidovaná ani jeho účasť na prednáškach či iných formách edukácie o predchádzaní trestnej činnosti. Nie je disciplinárne odmenený, nie je však ani potrestaný. Bola mu zmiernená diferenciacná skupina z „B“ na „A“.

Aj keď mal viacero možností, ani v jednom z predchádzajúcich odsúdení sa nepoučil a úmyselnú trestnú činnosť páchal ďalej. Dá sa povedať, že sa adaptoval na podmienky ústavu na výkon trestu odňatia slobody, čo ale môže súvisieť aj s predchádzajúcimi skúsenosťami s výkonom trestu odňatia slobody.

Hoci teda aj z hodnotenia ústavu vyplynuli čiastočne pozitívne závery a kladné hodnotenie osoby odsúdeného, tieto nepostačujú na to, aby bolo možné od odsúdeného očakávať, že povedie riadny spôsob života.

Z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal súd za preukázané, že odsúdený preukazuje polepšenie. Motivácia odsúdeného, aby bol podmienené prepustený, ostala neodôvodnená. To, že participuje na programe zaobchádzania, že sa správa slušne voči personálu, ešte neznamená, že v podmienkach slobody bude jeho konanie totožné. Súd nepresvedčil, že on sám sa zmenil a zmenil životné priority a hodnoty, z ktorých by mohli vyplývať záruky, že povedie riadny život. Práve však výchovným pôsobením trestu odsúdený participuje na programe zaobchádzania, kedy prostredníctvom neho je napĺňaný aj účel trestu. Odsúdený sa síce adaptoval v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, no poučenie si z tohto svojho konania neodniesol, nakoľko v minulosti svoj život nezmenil. O skutočnej zmene jeho hodnôt a postoja súd nebol po vykonanom dokazovaní presvedčený. Nijako nekonkretizoval dôvody podmieneného prepustenia a zmeny jeho postoja.

Je však zistiteľné a aj preukázané, že odsúdený sa dopúšťal trestnej činnosti opakovane a systematicky. Bol odsúdený opakovane, predchádzajúce odsúdenia mu tak neboli ponaučením. O čom svedčí aj tá skutočnosť, že bol zaradený pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Osobnosť odsúdeného, spôsob vedenia jeho života, jeho kriminálna minulosť (22 záznamov v registri trestov) a závažnosť spáchaných trestných činností (čo do počtu opakovania skutkov, čo do intenzity a závažnosti) v súhrne zakladajú dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený na slobode mohol dopustiť ďalšej protispoločenskej činnosti.

Pri rozhodovaní o žiadosti, resp. návrhu o podmienené prepustenie je vždy dôležité skúmanie, či odsúdený doteraz vykonaným trestom preukázal nápravu a či je možné očakávať, že povedie riadny život. Podľa názoru súdu odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody ešte nedospel k prehodnoteniu životných priorít a k tomu dospeje až po tom, čo bude naďalej aktívne participovať na programe zaobchádzania.

Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že ďalší výkon trestu je u odsúdeného A. B. potrebný a odôvodnený, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietol.

Po vyhlásení rozhodnutia sa prokurátor vzdal práva podať sťažnosť a odsúdený si ponechal lehotu na podanie opravného prostriedku. V lehote troch pracovných dní však súdu nebola zo strany odsúdeného doručená žiadna sťažnosť, preto rozhodnutie súdu uplynutím lehoty nadobudlo právoplatnosť.

Poučenie:

3 7PP/73/2023

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do 3 pracovných dní od oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.